

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace
Rumjancevova 1362/1, 460 53 Liberec 1
tel. +420 482 412 133; www.kvkli.cz ; library@kvkli.cz

KONCEPT HUMANISMU A MÍRA JEHO IMPLEMENTACE V OŠETŘOVATELSKÉ PRAXI

Rešerše

Evidenční číslo: 27-2015

Klíčová slova: humanismus, ošetřovatelství, sestr*, zdravotní sestr*, filantropie, image, negativní image, prestiž, důstojnost pacient*, ošetřovatelská filozofie, modely ošetřovatelství, etický kodex, osobnost zdravotní sestry
/ humanism, nursing, philanthropy, negative image of nurse

Datum vypracování: 4. 6. 2015

Celkový počet záznamů: 57

Zpracovala: Ing. Martina Sanetníková

Druhy dokumentů zachycených v rešerši:
knihy, články, vysokoškolské kvalifikační práce

Časové vymezení:
(1985)2006-2015

Jazykové vymezení:
Dokumenty v českém, anglickém jazyce

Zvolené uspořádání a počet záznamů:

Knihy	24 záznamů, řazeno abecedně dle PŘÍJMENÍ AUTORA;
Články	27 záznamů, řazeny abecedně dle názvu zdroje ;
Vysokoškolské kvalifikační práce	3 záznamy.

Prohledávané zdroje:

Online zdroje:

- Katalogy Krajské vědecké knihovny v Liberci <http://www.kvkli.cz>
- Jednotná informační brána (souborný katalog knihoven ČR) <http://www.jib.cz>
- Databáze závěrečných prací THESIS Masarykovy univerzity v Brně <https://is.muni.cz/vyhledavani/>
- GoogleScholar <http://scholar.google.cz/>
- databáze Academic Search Complete (EBSCOhost) – dostupné na PC v Krajské vědecké knihovně, možný vzdálený přístup k plným textům z domácího PC (nutné přihlášení do Konta čtenáře)
- Portál MEDVIK (Národní lékařská knihovna) <http://www.medvik.cz/bmc/>
- Katalog Akademické knihovny JCU v Českých Budějovicích <http://minas.jcu.cz/F?RN=327146604>
- Šmidingerova knihovna Strakonice <http://www.knih-st.cz/>

Knihy

(→ umístění v rámci KVK, příp. jiný vlastník dokumentu)

1. ARCHALOUSOVÁ, Alexandra. *Přehled vybraných ošetrovatelských modelů*. Hradec Králové: Nucleus, 2003. 99 s. ISBN 80-86225-33-X.
→ Všeobecná, Naučná, MDT 614, sign. B 46881
2. ARCHALOUSOVÁ, Alexandra. *Ošetrovatelská péče: úvod do oboru ošetrovatelství pro studující všeobecného a zubního lékařství*. Praha: Karolinum, 2006. 295 s. ISBN 80-246-1113-9.
→ Studijní, Skripta, MDT 614.2, sign. A 182911
3. BUŽGOVÁ, R. aj. *Ošetrovatelství I*. Praha: Grada, 2011. 285 s. Sestra. ISBN 978-80-247-3557-3.
PLEVOVÁ, Ilona aj. *Ošetrovatelství II*. Praha: Grada, 2011. 223 s. Sestra. ISBN 978-80-247-3558-0.
→ Všeobecná, Naučná, MDT 614.2, sign. A 202000/1 a A 202000/2
4. CANDIGLIOTA, Zuzana. *Jak být pacientem v České republice a zachovat si důstojnost: medicínské právo v otázkách a odpovědích*. 2., mírně upr. vyd. Brno: Liga lidských práv, c2011. 191 s. ISBN 978-80-87414-04-0.
→ Studijní, Sklad, sign. A 201505
5. HAŠKOVCOVÁ, H. a J. PAVLICOVÁ. *Ošetrovatelství: ideály a reality v ambulantní péči*. Praha: Galén, c2013. 121 s. ISBN 978-80-7492-063-9.
→ Všeobecná, Naučná, MDT 614.2, sign. A 212917
6. HEŘMANOVÁ, Jana aj. *Etika v ošetrovatelské praxi*. Praha: Grada, 2012. 200 s. Sestra. ISBN 978-80-247-3469-9.
→ Všeobecná, Naučná, MDT 614.2, sign. A 208483
→ Šmidingerova knihovna Strakonice
7. HONZÁK, Radkin. *Svépomocná příručka sestry: (psychotriller)*. Praha: Galén, 2015. ISBN 978-80-7492-142-1.
→ Všeobecná, Naučná, MDT 159.91, sign. A 217769
8. KUDLOVÁ, Pavla (ed.). *Sociokulturní kontexty v ošetrovatelství a porodní asistenci, příspěvek k podpoře humánnější péče o člověka*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. S. 42-47. ISBN 80-244-1424-4.
→ Studijní, Sklad, sign. A 193459/1 a A 193459/2
9. KUTNOHORSKÁ, Jana. *Etika v ošetrovatelství*. Praha: Grada, 2007. 163 s. Sestra. ISBN 978-80-247-2069-2.
→ Všeobecná, Naučná, MDT 614.2, sign. A 187384
10. KUTNOHORSKÁ, Jana. *Výzkum v ošetrovatelství*. Praha: Grada, 2009. 175 s. Sestra. ISBN 978-80-247-2713-4.
→ Všeobecná, Naučná, MDT 614.2, sign. A 197152
11. MASTILIAKOVÁ, Dagmar (ed.). *Rozvoj vzdělávání v ošetrovatelství*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2008. 87 s. ISBN 978-80-7248-467-6. Rovněž dostupné z: <http://www.slu.cz/fvp/cz/uo/konference-a-sympozia/archiv/sbornik-2008-1>
→ Vědecká knihovna v Olomouci

12. PAVLÍKOVÁ, Slavomíra. *Modely ošetrovatelství v kostce*. Praha: Grada Publishing, 2006. Sestra. ISBN 80-247-1211-3. Rovněž dostupné z:
<http://is.muni.cz/el/1411/jaro2014/BZOE0222p/um/modely-os-v-kostce.pdf>
→ Lékařská knihovna v Krajské nemocnici v Liberci
13. ŠAMÁNKOVÁ, M. aj. *Lidské potřeby ve zdraví a nemoci: aplikované v ošetrovatelském procesu*. Praha: Grada, 2011. 134 s. Sestra. ISBN 978-80-247-3223-7.
→ Všeobecná, Naučná, MDT 614.2, sign. A 200217
→ Šmidingerova knihovna Strakonice
14. ŠAMÁNKOVÁ, Marie. *Základy ošetrovatelství*. Praha: Karolinum, 2006. 353 s. ISBN 80-246-1091-4.
→ Studijní, Skripta, MDT 614.2, sign. A 181546
→ Šmidingerova knihovna Strakonice
15. ŠVEJDOVÁ, Kateřina. *Historie ošetrovatelství a medicíny*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2011. 111 s. ISBN 978-80-7372-645-4.
→ Studijní, Skripta, MDT 614.2, sign. B 53513
16. VENGLÁŘOVÁ, Martina a kol. *Sestry v nouzi: syndrom vyhoření, mobbing, bossing*. Praha: Grada, 2011. 184 s. Sestra. ISBN 978-80-247-3174-2.
→ Všeobecná, Naučná, MDT 614.2, sign. A 211167
17. VONDRÁČEK, L. a J. VONDRÁČEK. *Pochybení a sankce při poskytování ošetrovatelské péče*. Praha: Grada, 2003. 68 s. Avicenum. ISBN 80-247-0705-5.
VONDRÁČEK, L. A J. VONDRÁČEK. *Pochybení a sankce při poskytování ošetrovatelské péče. II*. Praha: Grada, 2006. 68 s. Avicenum. Sestra. ISBN 80-247-1919-3.
→ Všeobecná, Naučná, MDT 614.2, sign. A 171613/1 a A 171613/2
18. *Výkladový ošetrovatelský slovník*. 1. české vyd. Praha: Grada, 2007. 568 s. Grada. ISBN 978-80-247-2240-5.
→ Studijní, Studovna, MDT 614.2, sign. A 187987 – pouze prez.
→ Všeobecná, Naučná, MDT 614.2, sign. A 187987

v angličtině

19. BATTEY, Bonnie Weaver. *Humanism, nursing, communication and holistic care: a position paper* [ebook]. Bloomington: Xlibris Corporation, 2009. ISBN 978-1-4691-0338-9. Částečně dostupné z:
<https://books.google.cz/books?id=yUOPAAAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs#v=onepage&q&f=false>
20. COOKE, H. a S. PHILPIN (eds.). *Sociology in nursing and healthcare*. Edinburgh: Churchill Livingstone-Elsevier, 2008. 232 s. ISBN 978-0-443-10155-7.
→ Studijní, Angličtina, MDT 614.2, sign. A 216637
21. KIM, Hesook Suzie a Ingrid KOLLAK (eds.). *Nursing Theories: Conceptual and Philosophical Foundations* [ebook]. Second Edition. New York: Springer Publishing Company, 2006. Částečně dostupné z:
https://books.google.cz/books?id=tV7taE4FbSMC&dq=humanism+nursing&hl=cs&source=gbs_navlinks_s

22. KREITZER, J. a M. KOITHAN (eds.). *Integrative nursing*. Oxford: Oxford University Press, c2014. 575 s. Integrative medicine library. ISBN 978-0-19-986073-9.
→ Studijní, Angličtina, MDT 614.2, sign. A 216518
23. LA MONICA, Elaine Lynne. *The humanistic nursing process*. Monterey: Wadsworth Health Sciences Division, 1985. ISBN 0-534-04428-X.
→ Národní lékařská knihovna v Praze
24. PERRY, A.G., P.A. POTTER a W.R. OSTENDORF. *Clinical nursing skills & techniques*. 8th ed. St. Louis: Elsevier, c2014. 1196 s. ISBN 978-0-323-08383-6.
→ Studijní, Angličtina, MDT 614.2, sign. B 55726

Články

1. JIRKOVSKÝ, Daniel. Sociální status ošetrovatelské profese v ČR. In: **Cesta k modernímu ošetrovatelství** [online]. Praha: Fakultní nemocnice v Motole, 2014. S. 31-36 [cit. 2015-05-29]. Dostupné z: <http://www.fnmotol.cz/sys/FileStorage/download/2/1032/sbornik-prispevku-z-cmo-xvi-18092014.pdf>
2. MAJERČÍKOVÁ, K. a D. WICZMÁNDYOVÁ. Osobnostné predpoklady sestry v primárnej zdravotnej starostlivosti. In: **Cesta k profesionálnému ošetrovatelství ...: sborník příspěvků ... 2010** [online]. Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2010. S. 170-172 [cit. 2015-06-04]. Dostupné z: <http://www.slu.cz/fvp/cz/uo/konference-a-sympozia/archiv/sbornik-2010>
3. POKORNÁ, A. a M. ŠENKYŘÍKOVÁ. Vliv jednání a chování sestry a její "image" na průběh hospitalizace nemocného. In: **Cor et vasa**. 2008, roč. 50, č. 7-8, K112-K114. ISSN 0010-8650.
→ Studijní, Sklad, sign. PA 689 A/2008
4. ZOUFALÁ, Jana. Několik pohledů na prestiž povolání zdravotní sestry. In: **Diagnóza v ošetrovatelství**. 2006, roč. 2, č. 5, s. 237. ISSN 1801-1349.
→ Studijní, Sklad, sign. PB 4245/2006
5. TUČKOVÁ, Olga. Prestiž sestry. In: **Diagnóza v ošetrovatelství**. 2006, roč. 2, č. 9, s. 382-383. ISSN 1801-1349.
→ Studijní, Sklad, sign. PB 4245/2006
6. PEKARA, Jaroslav. Násilí a české ošetrovatelství. In: **Florence**. 2013, roč. 9, č. 12, s. 25-27. ISSN 1801-464X.
→ Studijní, Sklad, sign. PB 4363/2013
7. PEKARA, Jaroslav. Proč dochází k násilným incidentům při ošetrování pacientů? In: **Florence**. 2014, roč. 10, č. 1-2, s. 21-23. ISSN 1801-464X.
→ Studijní, Sklad, sign. PB 4363/2014
8. KRÁTKÁ, Anna. Odpovědnost jako základ „dobré praxe“. In: **Inovativní přístupy ve výuce ošetrovatelství** [online]. Praha: Fakultní nemocnice v Motole, 2012. S. 28-32. ISBN 978-80-87347-12-6 [cit. 2015-06-03]. Dostupné z: <http://stary.lf2.cuni.cz/info2lf/ustavy/uo/projekty/sbornik.pdf>

9. SCHOLZ, P. a V. TÓTHOVÁ. Humanistická péče dle modelu Margarety Jean Watsonové. In: **Kontakt**. 2010, roč. 12, č. 1, s. 34-38. ISSN 1212-4117. Rovněž dostupné z: <http://www.zsf.jcu.cz/cs/zsf/journals/kontakt-old/novy-kontakt/1-2010/humanisticka-pece-dle-modelu-margarety-jean-watsonove-full>
→ Studijní, Sklad, sign. PB 3687/2010
10. BÁNOVČINOVÁ, Ľ. a M. BUBENÍKOVÁ. Prosociálne správanie a ošetrovatelstvo. In: **Kontakt**. 2011, roč. 13, č. 2, s. 148-156. ISSN 1212-4117.
→ Studijní, Sklad, sign. PB 3687/2011
11. WICHSOVÁ, J. O důstojnosti pacienta. In: **Kontakt**. 2012, roč. 14, č. 1, s. 13-17. ISSN 1212-4117.
→ Studijní, Sklad, sign. PB 3687/2012
12. KISVETROVÁ, Helena. Důstojnost pacienta jako součást NIC intervence Duchovní podpora. In: **Kontakt**. 2013, roč. 15, č. 3, s. 252-259. ISSN 1212-4117.
→ Studijní, Sklad, sign. PB 3687/2013
13. KRUPKOVÁ, S. a Z. HAVRDOVÁ. Napětí mezi přisuzovaným významem a možnostmi realizace pracovní role všeobecné sestry. In: **Kontakt**. 2013, roč. 15, č. 4, s. 359-369. ISSN 1212-4117. Rovněž dostupné z: <http://casopis-zsfju.zsf.jcu.cz/kontakt/administrace/clankyfile/20131216105556566669.pdf>
→ Studijní, Sklad, sign. PB 3687/2013
14. KRAČMÁROVÁ, M. aj. Prediktory postojov sestier k agresii pacientov. In: **Ošetrovatel'stvo** [online]. 2014, roč. 4, č. 1, s. 16-24. ISSN 1338-6263 [cit. 2015-5-29]. Dostupné z: <http://www.osetrovatelstvo.eu/archiv/2014-rocnik-4/cislo-1/prediktory-postojov-sestier-k-agresii-pacientov>
15. TREŠLOVÁ, M. aj. Sestra ve střetu hierarchie, profesí a osobností. In: **Ošetrovatelský výzkum a praxe založená na důkazech** [online]. Ostrava: Ostravská univerzita, Fakulta zdravotnických studií, 2010. S. 113-121. ISBN 978-80-7368-694-9 [cit. 2015-06-03]. Dostupné z: <http://dokumenty.osu.cz/lf/uom/uom-publikace/sympozium-2010.pdf>
16. GULÁŠOVÁ, Ivica. Osobnostní a profesionální vlastnosti sestry. In: **Sestra**. 2004, roč. 14, č. 6, s. 8-9. ISSN 1210-0404.
→ Studijní, Sklad, sign. PB 2152/2004
17. POLÁCHOVÁ, E. Empatie v ošetrovatelském kontextu. In: **Sestra**. 2009, roč. 19, č. 10, s. 18. ISSN 1210-0404.
→ Studijní, Sklad, sign. PB 2152/2009
18. PELIKÁNOVÁ, Iva. Rogersovský přístup v humanizaci ošetrovatelství. In: **Sestra**. 2011, roč. 21, č. 4, s. 28-29. ISSN 1210-0404.
→ Studijní, Sklad, sign. PB 2152/2011
19. ONDRIOVÁ, I. a A. SINAIIOVÁ. Uplatňování holismu u kriticky nemocných. In: **Sestra**. 2011, roč. 21, č. 9, s. 54-56. ISSN 1210-0404.
→ Studijní, Sklad, sign. PB 2152/2011
20. Povolání sestry znamená lidskost, solidaritu a úctu. In: **Zdravotnické noviny**. 2009, roč. 58, č. 44, s. 13. ISSN 1805-2355.
→ Studijní, Sklad, sign. PC 911/2009

21. GULÁŠOVÁ, Ivica. Profesionální image sestry. In: **Zdravotnické noviny**. 2010, roč. 59, č. 18, s. 25. ISSN 1805-2355.
→ Studijní, Sklad, sign. PC 911/2010
22. HONZÁK, Radkin. Jak by měla sestra komunikovat (a jak ne). In: **Zdravotnictví a medicína**. 2014, č. 16, s. 28-29. ISSN 2336-2987.
→ Studijní, Sklad, sign. PB 5397 A/2014
23. BÁRTLOVÁ, Sylva. Zdravotní sestry v České republice. Tradice, životní úroveň a prestiž povolání. In: **Zdravotnictví v České republice**. 2005, roč. 8, č. 2, s. 64-67. ISSN 1213-6050.
→ Studijní, Sklad, sign. PB 3214/2005

v angličtině

(dostupné z databáze Academic Search Complete – platforma EBSCOhost, možný vzdálený přístup z domácího PC po přihlášení do konta čtenáře)

24. REZAEI-ADARYANI, Morteza, Mahvash SALSALI a Eesa MOHAMMADI. Nursing image: An evolutionary concept analysis. In: **Contemporary Nurse: A Journal for the Australian Nursing Profession**. 2012, roč. 43, č. 1, s. 81-89. ISSN 1037-6178.

Abstrakt: A long-term challenge to the nursing profession is the concept of image. In this study, we used the Rodgers' evolutionary concept analysis approach to analyze the concept of nursing image (NI). The aim of this concept analysis was to clarify the attributes, antecedents, consequences, and implications associated with the concept. We performed an integrative internet-based literature review to retrieve English literature published from 1980-2011. Findings showed that NI is a multidimensional, all-inclusive, paradoxical, dynamic, and complex concept. The media, invisibility, clothing style, nurses' behaviors, gender issues, and professional organizations are the most important antecedents of the concept. We found that NI is pivotal in staff recruitment and nursing shortage, resource allocation to nursing, nurses' job performance, workload, burnout and job dissatisfaction, violence against nurses, public trust, and salaries available to nurses. An in-depth understanding of the NI concept would assist nurses to eliminate negative stereotypes and build a more professional image for the nurse and the profession.

25. TRAYNOR, Michael. Humanism and its critiques in nursing research literature. In: **Journal of Advanced Nursing**. 2009, roč. 65, č. 7, s. 1560-1567. DOI: 10.1111/j.1365-2648.2008.04956.x. ISSN 0309-2402.

Abstrakt: Title. Humanism and its critiques in nursing research literature. Aim. This paper raises for debate the issue of how humanist ideas have been taken up by nurse scholars, particularly in research literature. Background. Many nurses from the mid-1970s onwards have described and promoted humanism as an appropriate philosophical basis for nursing practice and research. This has been partly in an attempt to sharply differentiate the profession from medicine, and later, managerialism, which have been represented as reductionist and failing to adequately respond to the whole patient. Methods. A summary of definitions of humanism and critiques of humanism in broad philosophical literature is followed by an examination and critique of literature appearing in PubMed published within nursing scholarship from 1976 to 2007 which discusses or promotes humanism in nursing practice or research. Findings. Writers have attempted to enhance the importance of nursing by associating it with the humanistic project of accepting responsibility for realizing our human potential. They have promoted a version of research which is qualitative and centres on understanding individual lifeworlds of research participants because of a strong valuing of the experiences and perspectives of the individual. Much of the literature on this topic describes this humanism in dualistic contrast to medico-scientific reductionism and objectivity. Conclusion. Some of the presentations of humanistic nursing lack rigour and can be seen as doing little more than reproducing professional ideology. Scholars and others in the field of nursing could take the trouble to submit these ideologies to proper scrutiny.

26. CASTLE, Nicholas G., Jamie C. FERGUSON a Kevin HUGHES. Humanism in nursing homes: the impact of top management. In: **Journal of Health**. 2009, roč. 31, č. 4, s. 483-516. ISSN 1079-3739.

Abstrakt: We provide a review of ways in which top managers of nursing homes can provide or impact the humanistic component of care provided in their facilities. We describe the nursing home top management team; the role of top managers in nursing homes; the role of top managers as leaders in the nursing home; the literature examining the impact of top managers in nursing homes; and, examine developments in the nursing home industry that are influencing (or could potentially influence) the humanistic components of care. We conclude with suggestions for top managers, nursing home owners, and policy makers to create more caring humanistic environments. Suggestions include resident-directed care initiatives and culture change.

27. TSCHUDIN, Verena. Two decades of Nursing Ethics: Some thoughts on the changes. In: **Nursing Ethics**. 2013, roč. 20, č. 2, s. 123-125. DOI: 10.1177/0969733012473013. ISSN 0969-7330.

Abstrakt: This short article reflects the author's engagement with nursing ethics. The experience of the global market is used to highlight the current practice of working to guidelines and laws rather than professional experience. The need for personal and professional responsibility is stressed as a significant counterbalance to instability in people and societies.

Vysokoškolské kvalifikační práce

1. BENDULOVÁ, Adriana. *Profesionální image sestry*. České Budějovice, 2008. 93 s. Bakalářská práce (Bc.). Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Katedra ošetrovatelství. Dostupné z: http://minas.jcu.cz/F/QNJK9C6TLRYFPCFIEUPQHYKTCNKDSC3YBVQ46AIH72PPD9BL-52674?func=find-b&request=image+sestry&find_code=WRD&adjacent=Y&local_base=JCU01&filter_code_1=WLN&filter_request_1=&filter_code_2=WYR&filter_request_2=&filter_code_3=WYR&filter_request_3=&filter_code_4=WFM&filter_request_4=&filter_code_5=WSL&filter_request_5=&x=52&y=12 → plný text
2. ŠEVČÍKOVÁ, Andrea. *Prestiž povolání všeobecné sestry v České republice*. Brno, 2013. 79 s. Bakalářská práce (Bc.). Masarykova univerzita v Brně, Lékařská fakulta. Vedoucí práce Michaela Schneiderová. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/358820/lf_b/Andrea_Se_eyekbjkm...pdf
3. ZÁVIŠKOVÁ, Ludmila. *Lidská důstojnost a etika péče o nemocné*. Brno, 2014. 109 s. Bakalářská práce (Bc.). Masarykova univerzita v Brně, Lékařská fakulta. Vedoucí práce Marta Munzarová. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/395427/lf_b/Bakalarska_prace.pdf